

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:21	17:55	16:54	
18:26	17:58	16:53	ירושלים
18:19	17:53	16:52	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש ה"שיב"ר המוסדות

ראש השנה לאילנות

יום ט"ו בשבט הוא יום גדול שנוכל ללמוד ממנו כיצד להתחבר לתורה

מעלת ההודאה

כל המאמצים עלו בתוהו, החיפוש העלו חרס. בני משפחה ירושלמית חיפשו אחר עקבות התפילין של הבן, שפשוט אבדו בלי להותיר כל סימן וזכר. לפתע נזכרו כי כנראה נשכחו באוטובוס, אי שם, הרחק הרחק ממקום מגוריהם, והיטב הבינו כי מדובר במאמץ אבוד מראש...

כצפוי, במחלקת המציאות בחברת התחבורה הגיבו בביטול, לא שמעו על תפילין כאלה שהגיעו לאף סניף בארץ. לך תחפש תפילין שאבדו בין עשרות אלפי אוטובוסים המשוטטים בישראל, וכל מהותם נדודים ממקום למקום... בני המשפחה החליטו לשנות כיוון: חדלו מלחפש ומלהתקשר, ופשוט החליטו להודות לאבא שבשמים שהעלים מהם את התפילין!

במשך חודשיים נמשכה שירת ההודאה על אובדן התפילין, פשוט כך. ואז, בהפתעה מוחלטת, התקשר משהו ובישר כי מצא תפילין אי שם בצפון הארץ, נהג אוטובוס הגיש לו אותן והוא מבקש לקיים 'השבת אבידה'... אז התברר, כי כל החיפושים היו למעשה אבודים מראש, חסרי סיכויים. אבל להודאה יש כוחות אחרים, והם יכולים להביא תפילין מהצפון הרחוק אל המשפחה הירושלמית, נגד כל הגיון...

סיפור נפלא זה, שפורסם בקו 'קול תודה' מפי בעל המעשה, מוכיח עד כמה ההודאה היא כח עוצמתי, שמצליח לפעול גם כשנראה שאין סיכוי. המטרה של הקושי היא לגרום לנו לשאת עיניים השמימה, הבה נעשה זאת בשמחה ובהודאה, מכל הלב והנשמה, ונזכה לראות את הישועה בקרוב!

(הרב אשר קובלסקי)

שבוע הבא יחול ט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות. מה אנחנו צריכים ללמוד מהיום המיוחד הזה? האדם דומה לעץ כמו שכתוב "כי האדם עץ השדה" והמאפיינים של האדם דומים מאד לעץ השדה, לדוגמה כדי שעץ יגדל ויתפתח צריך הוא להיות על יובל מים, ואין מים אלא תורה, כמו שעץ בלי מים מתייבש כך אדם בלי תורה מתייבש.

בפרשה השבוע עם ישראל באים למרה ואין מים לעם לשתות, ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם! אמרו לה קב"ה קח עץ והשלק אל המים – וימתקו המים. נס בתור נס, עץ המר המתק המים המרים, הרמז הוא, כי האדם עץ השדה, כולם בחוץ מרים, קלקולים נוראים, קנאה תאוה וכבוד, אין סיפוק אין שמחה. גם התורה נראית להם מרה, ממבט ראשון היא נראית קשה, כשאתה רחוק מן התורה היא נראית לך קשה, אומר הקב"ה "השלק אל המים וימתקו המים". תשליך עצמך אל המים אל התורה הקדושה, ותראה שהתורה מתוקה, ואתה תהיה מתוק!

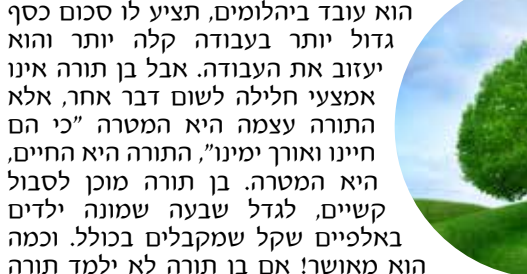
כתוב בגמרא "רוצה אדם בקב שלו יותר מתשעה קבין של חברו" אדם נטע עץ של תפוחים, שזיפים, וכל דבר. קילו תפוחים שלו שווים בעיניו יותר מתשעה קילו של חברו. ולמה? הוא השקיע בעץ, הוא נקשר אליו. אמא משקיעה בילד, לכן היא אוהבת אותו עד מאד, חלק ממנה טמון בו, יהיה לה ילד בן ארבע ממוער טפס ועוד, לעומת ילד של שכנה יפה תואר ופקח, יציעו לה להחליף היא תחליף! זה הבן שלה. כמה שתשקיע בתורה, כך תתחבר אליה יותר, ותהיה חלק ממך.

הקושי מחבר את האדם לתורה, זה מקשר אתכם לתורה, זה מחבר אתכם לרוחניות. כשאדם משקיע, כשאדם עמל, כשאדם מזיל דמעה – הוא מתחבר לשורשיים, הוא הופך את תוכו לכלי קיבול לתורה. התורה נעשית חלק ממנו, מהותו. כל ההתחלות קשות ואם לא קשה לך סימן הוא שלא התחלת!

הגמ' מספרת: רב נחמן ורב יצחק הוו יתבי בסעודתא כו' כי הוה מיפטר, אמר ליה, ליברכן מר. [תברך אותי] אמר ליה, אמשל לך משל, למה הדבר דומה, לאדם שהיה מהלך במדבר, והיה רעב, ועיף, וצמא, ומצא אילן שפרותיו מתוקין, וצלו נאה, ואמת המים עוברת תחתיו, - כל מה שהוא רוצה יש לו, כל מה שצריך, צל פירות ומים - אכל מפרותיו, ושתה ממימיו, וישב בצלו, וכשבקש לילך, - הכרת הטוב גם לאילנות, בור ששתית ממנו מים אל תשליך בו אבן - אמר לו, אילן אילן, במה

אברכך? אם אומר, שיהיו פרותיך מתוקין הרי פרותיך מתוקין. שיהיה צלך נאה הרי צלך נאה, שתהא אמת המים עוברת תחתין הרי אמת המים עוברת תחתין. אלא, יהי רצון שכל נטיעות שנטעים ממך יהיו כמותך. אף אתה במה אברכך? אם בתורה הרי יש לך תורה. ואם בעושר הרי יש לך עושר. אם בבנים הרי יש לך בנים. אלא יהי רצון שיהו כל צאצאי מעיך כמותך.

מה המשמעות של הסיפור הזה? אם אתה רוצה לדעת אם אתה בדרך נכונה או לא, תבדוק אם תרצה שבנך יהיה כמותך. תאמר לנהג אוטובוס הלוואי שגם הבן שלך יהיה כמותך, הוא יגיד לך אל תקלל אותי... כך כל מקצוע כמעט, אבל תבוא לבן תורה ותאמר לו יהי רצון שהבן שלך יהיה גדול בתורה ויראת שמים יותר ממך, הלוואי! תגיד לחילוני יה"ר שהבן שלך יהיה גדול וצדיק כמו האריז"ל הק' יאמר לך אמון. ולמה? כי רק זו דרך האמת. כל מקצוע אחר הוא אמצעי, הוא לא מטרה, יהלומן, הוא רוצה כסף לכן הוא עובד ביהלומים, תציע לו סכום כסף גדול יותר בעבודה קלה יותר והוא יעזוב את העבודה. אבל בן תורה אינו אמצעי חלילה לשום דבר אחר, אלא התורה עצמה היא המטרה "כי הם חיינו ואורך ימינו", התורה היא החיים, היא המטרה. בן תורה מוכן לסבול קשיים, לגדל שבעה שמונה ילדים באלפיים שקל שמקבלים בכלול. וכמה הוא מאושר! אם בן תורה לא ילמד תורה לא ירדם בלילה, הנשמה לא קיבלה את המזון שלה. הנשמה שלנו מחפשת תורה, רוחניות, אם לא לומדים תורה אין סיפוק אין אושר. "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף". "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני". אדם שמחובר לתורה צומח כעץ על פלג מים, אחינו ואחיותנו בלי מי התורה, הולכים ומסתאבים, אין מציאות להיות בן אדם בלי תורה וירא"ש.

מה הקב"ה רוצה מאיתנו? שנהיה קרובים אליו, ואין קרובים לה' יתברך רק בתורה ויר"ש. בזוה"ק (ג כא) כד בר נש אתרחיק מאורייתא רחיק הוא מקודשא בריך הוא, ומאן דקריב לאורייתא, קריב ליה קודשא בריך הוא בהדיה. כביכול קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, אם אתה קרוב לתורה אתה קרוב לבורא העולם. אתה רוצה למדוד כמה אתה קרוב לבורא העולם, ראה כמה אתה מחובר לתורה הקדושה, רץ לשיעורי תורה.

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

חצנים הם אמת להקדיש

אלפי טלמי יאיר משרשי

להצלתהם אז לעיני קדושתך

ההקדשה נעשית: 05-04-03-03-04-04

לישמעאל
יידן חיה בת הדס
יוסי בן חלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילי שושנה
שלמה בן גלן גלן
סגילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילדנה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

עולם הבא או בגדים ישנים?

הפגין רבי יצחק אלחנן במהלה, אל הרב ואמר לו: רבי, הנני יהודי עשיר, לא חסר לי מאומה מלבד דבר אחד: מבקש אני לזכות בזכות של תורה. לפיכך מבקש אני כי תמכור לי חלק מזכות תורתך, ותמורת זאת מוכן אני להעניק לך מחצית מהוני המסתכם בסכום עתק."

זו היתה הצעתו של אותו יהודי, אולם היא נענתה בשלילה. "כלום לא למדת את דבריו של שלמה המלך אשר הבהיר כי 'אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבזו לו?' שאל הרב את החתן לשעבר, "כלום נראה לך כי ניתן לקנות זכות של תורה, של אהבת תורה, תמורת כסף וזהב? אם כך סברת הרי שטעות בידך", הבהיר.

"אכן", הוסיף רבי יצחק אלחנן, "בעבר היתה בידך הזדמנות לזכות באשר שאלה נפשך. אולי אינך זוכה, אך לפני שנים רבות כאשר התחתנת, ביקשתי לקבל את מלבושיך הישנים, ואילו אתה התנגדת בנחרצות. אילו היית נענה אז לבקשתך, אילו היית מחזיק בידי ותומך בי, ובכך מסייע לי בנתיב התעלותך, הרי שממילא היה נזקף לזכותך חלק מזכות תורתך, וזאת תמורת כמה בגדים משומשים. אולם עתה, כאשר מבקש אתה למפרע לרכוש את זכות תורתך בה השקעת את חלבי ודמי, הדבר אינו אפשרי בשום פנים ואופן", סיים רבי יצחק אלחנן.

ואכן, כך היא המידה: לקנות 'תורה' מוכנה, אין זה אפשרי, אם מבקש אי מי אשר לא זכה לעסוק בתורה לזכות תמורת ממונו בחלק מזכות לימודו של אחר, עליו להזדרז, לסייע לתלמיד חכם בהתעלותו, לשאת עמו בעול פרנסתו ולהסיר טרדותיו מליבו, ואזי יוכל לעתיד לבוא לזכות לטל תחיה ולהחיות את נפשו (דרשות המגיד).

הצעיר אשר המתין להם בכליון עיניים. אולם אז, לפתע, נכנס החתן הנכבד ומחה נחרצות. "מה פתאום? אני זקוק לבגדים הללו. מדוע ליתנם סתם כך?" הביע את דעתו, וממש חטף את חבילת הבגדים מידה של אמו. לא הועילו שכנועיה של האם אשר ניסתה לדבר על ליבו של בנה, ולהסביר לו כי לא נראה סיכוי סביר שיעשה שימוש בבגדים אלו, ואף לא תחננויו של רבי יצחק אלחנן. החתן אטם אוזניו משמוע וסירב להעניק את הבגדים.

בלית ברירה, פנה רבי יצחק אלחנן בחזרה אל הישיבה, מאוכזב, אך בטוח בחסדי בוראו אשר יזמין לו בוודאי את כל מחסורו. ואמנם, תקופת מה חימם הצורה הצעיר את גופו באש התורה, עד אשר הזדמנו לו בגדים ראויים ממקום אחר.

"כלום נראה לך כי ניתן לקנות זכות של תורה תמורת כסף וזהב? טעות היא בידך..."

חלפו שנים, ואותו בחור צעיר אשר החתן סירב להעניק לו את בגדיו גדל, צמח והתעלה, עד שהתמנה כרבה של קהילת קובנא המעטירה, הלא הוא ר' יצחק אלחנן ספקטור אשר שמו נישא בחרדת קודש בפי כל בן תורה באשר הוא. אותו חתן, אשר מנע ממנו את הבגדים, אף הוא התגלגל בצוק העיתים אל קובנא, ואף תפס בה מעמד נכבד כאחד מראשי הקהל.

והנה, ביום מן הימים, נדרשה שתדלנות בפני המלך בנושא מסוים הנוגע אל יהודי קובנא, ולשם כך התארגנה משלחת מנכבדי הקהל ורבים בראשם, הלא הוא רבי יצחק אלחנן. במהלך הראיון שנערך, התפתח דו שיח בין המלך לבין רב היהודים, דו שיח אשר הותיר את המלך אחוז התפעלות. הוא התרשם התרשמות עמוקה מפפחותו של הרב, מחכמתו, מיושרו ואפילו מהדרת פניו.

לאחר שיצאו חברי המשלחת מארמונו של המלך, פנה החתן הזכור אשר עדיין נתון היה תחת רישומה של הפגישה והחכמה הרבה אשר

מסופר אודות רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, רבה של קובנא, ומעשה שהיה כך היה:

בתקופת לימודיו של רבי יצחק אלחנן בוואלווין, בישיבתו של הגאון רבי חיים, היה אוכל 'ימים' בביתם של כמה מתושבי וואלווין, כל יום אצל בעל הבית אחר.

באחד הימים בהם הזדמן לרבי יצחק אלחנן לסעוד על שולחנו של גביר מגבירי העיירה, גילה כי אותו גביר מתעתד להשיא את בנו למזל טוב בעוד כמה ימים. השיחות אשר התנהלו סביב השולחן בעת הסעודה, נסובו מטבע הדברים סביב ההכנות לשמחה, כאשר בין השאר מציין החתן בסיפוק כי תפירת בגדיו החדשים הושלמה לשביעות רצונו המלאה.

כאשר שמע רבי יצחק אלחנן את דבריו של החתן, עלה במוחו רעיון: בגדיו שלו, של הצורב הצעיר, בלו זה מכבר, ובידו לא היתה כל אפשרות לרכוש אחרים תמורתם. מידות גופו תאמו כפתור ופרח למידות גופו של החתן דגן.

מעתה, חשב יצחק אלחנן הצעיר, כי מאחר והחתן בוודאי אינו זקוק עוד לבגדיו הישנים, אחר שזכה זה עתה למערכת בגדים מושלמת וחדשה, אפשר ויאות להעניק לו את בגדיו הישנים, אשר עבורו יהיו מספיקים בהחלט.

וממחשבה למעשה. מיד לאחר הסעודה, ניגש רבי יצחק אלחנן אל אמו של החתן, אשר עמדה במטבח ופיקחה על מלאכת הדחת הכלים, הציג בפניה את בגדיו הבלים, והעלה את הרעיון אשר הגה. "מאחר וסבורני כי לבנך לא יהא עוד צורך בבגדיו הישנים, הרי שאהיה אסיר תודה אם תואילי להעניקם לי. אותי ישרתו בגדים אלו עוד שנים רבות בוודאי, לשביעות רצוני המלאה", הבטיח רבי יצחק אלחנן.

ואכן, האם אשר אהבת תורה פיעמה בליבה כנשים כשרות של פעם, נאותה בשמחה למלא את בקשתו של הצורב. היא ניגשה אל חדרו של בנה, אספה את כל בגדיו הישנים, ארוה אותם באריזה גדולה וביקשה להגישם לתלמיד חכם

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'ישיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו:
03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

ט"ו בשבט

א. חמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילנות לענין מעשר, היינו פירות שגדלו שליש לפני ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחת, ופירות שגדלו שליש אחר ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחרת ואי אפשר להפריש מאחד על השני.

ב. הטעם שבט"ו בשבט קבעו חכמים שהוא ראש השנה לאילנות כיוון שבתקופה זו רוב הגשמים ירדו ורוב פירות הארץ מתחילים לבלבב והוא חג של התעוררות ופריחה של האילנות והצמחים, וזה יום שמתחדש בו כוח האדמה להוציא פירותיה ולהראות את שבחה של ארץ ישראל שנאמר עליה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולכן הוא יום של שמחה לעם ישראל.

ג. כתוב בספרים שקבלה מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שה' יתברך יזמין לו לצורך חג סוכות, כי ביום זה עולה השרף באילנות והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל, ולכן מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ט"ו בשבט ראשית יסוד הצמיחה שיזמין לו ה' יתברך את פרי העץ הדר (אתרוג) ותפילתו תעשה פירות.

ד. נוהגים בט"ו בשבט לאכול מפירות האילן ובפרט מפירות שבעת המינים, ונוהגים גם להדר ולקחת פרי חדש כדי לברך עליו ברכת "שהחיינו", ועורכים שולחן ולומדים משנה או זוהר שמדבר בענין הפרי ואחר כך אוכלים אותו.

ה. אכילת הפירות ביום ט"ו בשבט היא מעין שבח לה' יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות כדי שיוכלו בני אדם ליהנות מהם, ויום זה שמסמן את השגשוג של האדמה הוא יום חשבון נפש לאדם שיתבונן על מצבו הרוחני ועליו להיות כמו האילנות שהולכים וגדלים כך הוא צריך לדאוג שיהיה במצב תמידי של עלייה ושגשוג ברוחניות וכמו שנאמר "כי האדם עץ השדה".

ו. נאמר בתורה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולמדו חכמים שאם הביאו לפניו כמה סוגי פירות של שבעת המינים יש לברך קודם על הפרי שהוא מוקדם יותר בפסוק, ועוד למדו שכל הסמוך למילה "ארץ" בין תיבת "ארץ" הראשונה ובין תיבת "ארץ" השנייה נחשב שהוא יותר מוקדם לחברו ועליו יש לברך קודם.

ז. וכך סדר הקדימה בברכות לשבעת המינים: 1. פת חיטים 2. פת שעורים (וכן כל מיני דגן כגון כוסמין, שיבולת שועל, שיפון, קודמים לכל פירות שבעת המינים בין שהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה) 3. זיתים 4. תמרים 5. ענבים 6. תאנים 7. רימונים.

ח. אם יש שני פירות שברכתם שווה ואחד מן הפירות הוא ממין של שבעת המינים, צריך להקדים ולברך על הפרי שהוא משבעת המינים, ואפילו הפרי השני שאינו משבעת המינים חביב עליו יותר מהפרי של שבעת המינים, וכן יש להקדים ולברך על הפרי משבעת המינים אפילו שהוא אינו שלם והפרי שאינו משבעת המינים הוא שלם.

ט. אולם אם יש לפניו פרי שאינו משבעת המינים והוא פרי חדש שצריך לברך עליו "שהחיינו" וגם פרי משבעת המינים יברך קודם על הפרי החדש שאינו משבעת המינים מפני שמברך עליו "שהחיינו", ויברך על הפרי כברכתו ואחר כך יברך "שהחיינו" ויאכל מן הפרי ויכוון לפטור את הפרי משבעת המינים.

י. אם יש לפני האדם שני פירות שהם ממין שבעת המינים ומין אחד הוא יותר חביב עליו והמין השני הוא מוקדם בפסוק, צריך לברך קודם על המין שהוא מוקדם יותר בפסוק, וכן אם יש שני מינים של פירות משבעת המינים והאחד קודם בפסוק אבל אינו שלם והשני יותר מאוחר בפסוק אבל הוא שלם כגון חצי תאנה, יש להקדים ולברך על הפרי שקודם בפסוק אף על פי שאינו שלם.

יא. אם יש לפני האדם יין ופירות משבעת המינים מעיקר הדין רשאי להקדים ולברך על הפירות לפני שמברך על היין, אולם ראוי להקדים ולברך על היין קודם, אולם אם מונח לפניו יין ופת חיטים או פת שעורים (או כל שאר מיני דגן בין שעשו מהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה) לכתחילה יש להקדים ולברך על הפת חיטים או שעורים.

יב. כל דיני קדימה בברכות זה דווקא שמונחים לפניו שני המינים (או יותר) ורוצה לאכול עכשיו משניהם אבל אם אינו רוצה לאכול עכשיו משניהם אף על פי שידע שירצה לאחר זמן לאכול גם ממין השני אינו צריך להקדים את המין השני אף על פי שהמין השני הוא יותר חשוב והוא משבעת המינים, וכן אפילו אם יודע שיביאו לו תוך זמן קצר את המין שהוא קודם לברכה ובדעתו גם לאכול מאותו המין שיביאו לו רשאי להקדים ולברך על המין שמונח לפניו, ואינו חייב להמתין אפילו זמן מועט עד שיביאו לו את המין השני.

יג. כל דין קדימה בברכות היינו לכתחילה, אבל בדיעבד אם טעה והקדים לברך על המין שלא היה צריך להקדימו יצא ידי חובה ואינו צריך לחזור ולברך על המין שהיה צריך להקדימו.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

להעמיד על טעותו

לעיתים אני משתמש בהמחשה זו כדי לעזור לאנשים השואפים להיות 'מאה אחוז בסדר', להבין את טעותם:

המונח 'מאה אחוז' שאנשים משתמשים בו כדי לתאר את שביעות רצונם, הוא בסך הכול מונח מושאל מתחום המתמטיקה. נחוץ להבדיל כי יש הבדל בסיסי בין מתמטיקה לשאר דברים שאנו עושים בחיים. המתמטיקה היא מדע מדויק, המורכב ממספרים שאפשר להגדירם בצורה מוחלטת. מאה אחוז ממאה שקלים, הם הסכום כולו, בדיוק מרבי. לא פחות ולא יותר. גם שישים, שבעים, שבעים וארבע או שמונים ושישה אחוזים ממספר כלשהו, הם מספרים מדויקים ומוחלטים.

לעומת זאת בחיים, לדברים יש אופי שונה וגם הגדרתם כללית יותר. כשאורח נשאל, למשל: 'איך האכסניה?' והוא עונה: 'מאה אחוז בסדר', כוונתו בסך הכול לומר שהאכסניה מספקת אותו ולא חסר בה מאומה. אם מישהו יענה על שאלה כזאת: 'שמונים ושישה אחוז בסדר', לא יבינו למה כוונתו, כי אין שום סקלה או קנה מידה שמאפשרים למדוד שביעות רצון במספרים מוחלטים. הוא הדבר אם מישהו יאמר לנו לגבי הסיכוי שהוא יעבור דירה, למשל, שהסיכוי הוא 'חמישים – חמישים'. מתשובתו נבין שהסיכויים שקולים ושעדיין אין הכרעה לכאן או לכאן, אך בלי ספק איש לא ישיב על שאלה כזו שהסיכויים הם 'ארבעים ושבעה אחוזים לעומת חמישים ושלוש אחוזים'.

ההיגיון מחייב, שבמקום שלא שייך לומר עשרים ושבעה, ארבעים וחמישה או תשעים ושניים אחוז וחצי, גם לא שייך לומר 'מאה אחוז'. כלומר, בכל דבר מהותי, רוחני או גשמי, אם אין שום אפשרות למדוד את העשייה בדיוק, גם אין אפשרות להשיג את ה'מאה אחוז', את השיא. בשל כך, המנסים לעשות כל דבר 'מאה אחוז' בשלימות, לעולם לא ישיגו זאת. פשוט אין, ולא יכול להיות, 'מאה אחוז'. כל נקודה שהאדם מסתפק בה, היא בשבילו, כרגע, 'מאה אחוז בסדר'.

נביא המחשה מספרית נוספת שעשויה לעזור לנו להבין מדוע השואפים לשלימות לחוצים כל כך וקרובים כל כך להפסד וכישלון:

אצל רוב בני האדם, מאה פחות אחת הם תשעים ותשע, אבל אצל בעלי אישיות כפייתית, מאה פחות אחת הם אפס. הא כיצד? כי בעיני רוחם יש בסרגל רק שני מספרים בלבד: מאה ואפס. לפיכך אם מישהו יורד מהמאה, הוא מיד מגיע לאפס. אין אמצע, אין צבעי אפור בין שחור ללבן. בכל מדורג כ'מאה' או כ'אפס', כ'יש' או כ'אין, כ'טוב' או כ'רע'.

צעירים שרואים את העולם בצורה כזו, אם למשל יקבלו במבחן ציון שהוא פחות ממאה אחוז, יראו אותו ככישלון חרוץ וכהוכחה שהם 'לא יודעים כלום'. אם הביצוע היה יכול להיות טוב יותר, זה לא מאה אחוז בסדר, ואם זה לא מאה אחוז בסדר, זה יורד לדרגה הנמוכה יותר, שהיא: אפס! כך גם אם נסעו לטיול או קיבלו מתנה, ולאחא מכן גילו שאפשר היה להשיג יותר, ואפילו רק טיפ טיפה יותר, הכול נחשב בעיניהם אפס, 'לא שווה כלום', אך ורק משום שזה כבר לא יכול לקבל את הציון מאה.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

תפסיק להתבכיין

הוצלה, שפרצו לבית, שחשבו שהמשפחה בבית. עברו חדר חדר וגילו שאין אף אחד בבית, ממש נס! במוצ"ש חזרו המשפחה מהצפון, ורב העיר ודייני הקהילה והשכנים המתינו להם בחניה כדי לבשר להם על השריפה, שהבעלים לא יקבל התקף לב. וכשהגיע אמרו לו "תגיד תודה לה", איזה נס שלא ישנתם בבית בשבת הזו, כל הבית עף באוויר, ה' פדה אתכם, הבית והכסף הלכו כפרה עליכם".

אבל האדם הזה לא קיבל את הנחמה הזו ופתח בצעקות, ובכה בלי הפסקה, כמה ניסו לנחם אותו ולומר לו ברוך ה' שהלכו הנכסים אבל העיקר האשה והילדים כולם בריאים! זה לא עזר!

מה עושה בורא עולם? כתוב בפסוק "שם שם לו חוק ומשפט ושם ניסהו", כל מרידות שבאה לאדם זה נסיון, כשאלקים רואה שאדם לא עומד בנסיון, הוא ממתיק לו את המר במר יותר גדול! הבן אדם שבועיים בוכה על השריפה, ובוקר אחד הוא קם וצועק "הראש שלי כואב, אוי, לא יודע מה קרה לי", אשתו לקחה אותו לעשות סיטי בהדסה, והרופא מסתכל על הצילומים ואומר לו "חוששני, יש כאן כתם וצריך להמתין לפרופסור קרמר שיגיע מחר ונראה מה יגיד, תקבל תשובה תוך כמה ימים". עכשיו איפה מונח האיש הזה האם בצילום הראש או בשריפה, עכשיו הוא חושב על הראש, ובאמת אין לו כלום בראש, רק למה אלקים עשה לו את זה, כדי להמתיק לו את המר הראשון.

כשאתה מקבל נסיון, תשתוק, תקבל באהבה ותשמח, תרכין ראש, ותגיד לבורא עולם אתה בעל הבית וכל דעביד רחמנא לטב עביד, אבא תודה רבה שנגעת לי בממון ולא באשה ולא בילדים, אין לי מילים! אם זכית לומר כך, אז הסיפור נגמר כאן. אבל אם אתה לא מבין ומשתולל במרידות, אתה מצריך את אלקים להמתיק לך מר במר!

כתוב שעם ישראל הלכו שלושה ימים במדבר ולא מצאו מים, והגיעו למרה "ולא יכלו לשתות שם מים כי מרים הם וילוונו העם על משה לאמר מה נשתה, ויצעק אל ה' ויורהו ה' עץ, וישלך אל המים וימתקו המים, שם שם לו חוק ומשפט ושם ניסהו" (טו, כב-כה) כאן עם ישראל חטאו שכתבו וילוונו, שהתלוננו, ואומר רש"י "שראה ה' קושי ערפן שלא נמלכו במשה בלשון יפה, בקש עלינו רחמים שיהיה לנו מים לשתות אלא נתלוננו".

ובמדבר הלכו עם ישראל בלי מים שלושה ימים ואין מים אלא תורה, ומכאן לומדים שאם יהודי לא לומד שלושה ימים תורה, מתחיל להתלונן, צדיקים לא מתלוננים, שהרי כל יום לומדים תורה, ומודים לה' על הכל, שואלים אותם מה נשמע, ועונים ברוך ה' ישתבח שמו לעד, חסד ה' מלאה הארץ, ואפילו שלפעמים אין להם כסף לקנות אוכל לשבת, הם אומרים תודה לאבא! כשאדם לומד תורה הוא המאושר עלי אדמות, ואם שלושה ימים לא לומד הוא מתחיל להתלונן וממורמר על כל העולם, ומקלל את כולם, ומי שעובר לו מול העין, "הלך עליו" באותו יום!

מה עשה משה רבינו, "ויצעק אל ה' ויורהו ה' עץ", איזה עץ? במדרש כתוב שבהתחלה לקח משה עץ תמר כדי להמתיק את המים, אמר לו ה', "ר' משה, אל תזרוק עץ תמר, כי יגידו שמה שם סוכר במים ונהיה מתוק, ומי אמר שזה אלקים. לכן ויורהו ה' עץ, אמר לו לקחת עשב שנקרא "ירדוף", שהוא בן דוד של הלענה דהיינו מר מאד, ואת זה תזרוק לתוך המים המרים וימתקו המים." ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים".

דבר ידוע שהאדם הוא מוגבל אם עשו לי קפה או תה מר, כדי להמתיק צריך סוכר, המתוק ממתיק את המר, אבל אצל ה' יתברך כשמעמיד אדם בנסיון והוא לא עומד בו, ה' ממתיק לו את המר בדבר מר יותר חזק.

היה אדם שנסע עם אשתו וילדיו לצפון לשישי שבת. באותה שבת היה קצר במקרר שבביתם וכל הבית עלה בלהבות. השכנים נבהלו הזמינו כוחות כיבוי

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתרנו
להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

תיקון הנפטרים
הידוע שכתב רבי יהודה פתיה
עושה נחת רוח גדול לנפטר
ומצילו מן הדין.
בכח התיקון לתקן את נשמת הנפטר,
להוציאו מייסוריו ולהעלותו לגן עדן.

והשוב מאד שכל אחד יעשה את התיקון לקרוביו
וזוה חסד של אמת ובזכות זו הנפטר יתפלל עליו בשמים וימליץ יושר עליו.

למסירת שמות ניתן להתקשר למשרדי הישיבה 03-570-12-12